

Vlaams Ministerie
van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Basisschool – O.-L.-V. Jezus-Eik te Overijse

Hoofdstructuur bao

	Instellingsnummer	5827
	Instelling	Vrije Basisschool O.-L.-V. Jezus-Eik
directeur		Erwin STROOBANTS
adres		Witherendreef 25 - 3090 OVERIJSE
telefoon		02-657.15.37
fax		02-657.15.37
e-mail		secretariaatvbs@scarlet.be
website/URL		
	Bestuur van de instelling	962779 - Schoolcom. O-L-Vrouw Basissch. te OVERIJSE
adres		Witherendreef 110 - 3090 OVERIJSE
	Scholengemeenschap	122234 - Zoniën te HOEILAART
adres		Waversesteenweg 2 - 1560 HOEILAART
	CLB	114991 - Vrij CLB Leuven te LEUVEN
adres		Karel van Lotharingenstraat 5 - 3000 LEUVEN
	Dagen van het doorlichtingsbezoek	19/03/2012,20/03/2012,22/03/2012
	Einddatum van het doorlichtingsbezoek	22/03/2012
	Datum bespreking verslag met de instelling	20/04/2012
	Samenstelling inspectieteam	
	Inspecteur-verslaggever	Leen Willems
	Teamleden	Lieve Leconte
	Deskundige(n) behorend tot de administratie	nihil
	Externe deskundige(n)	nihil

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	3
1. SAMENVATTING	5
2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING	6
2.1 Leergebieden in de focus	6
2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus	6
3. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGSVOORWAARDEN?	7
3.1 Kleuteronderwijs: Nederlands	7
3.2 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie	8
3.3 Lager onderwijs: Nederlands	9
3.4 Lager onderwijs: wiskunde	10
4. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	11
4.1 Begeleiding	11
4.2 Evaluatie	12
5. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	13
6. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	14
6.1 Wat doet de school goed?	14
6.2 Wat kan de school verbeteren?	14
6.3 Wat moet de school verbeteren?	15
7. ADVIES	16
8. REGELING VOOR HET VERVOLG	16

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de doorlichting van uw instelling¹ door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 geeft haar de opdracht hiertoe.

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de instelling de erkenningsvoorwaarden respecteert, of ze op systematische wijze haar eigen kwaliteit bewaakt en of ze zelfstandig de tekorten kan remediëren.

Het advies in dit verslag heeft betrekking op alle erkenningsvoorwaarden uitgezonderd de voorwaarden betreffende hygiëne, veiligheid en woonbaarheid.

Vanaf het schooljaar 2011-2012 vindt de controle op de erkenningsvoorwaarden betreffende woonbaarheid, veiligheid en hygiëne gelijktijdig met de doorlichting plaats. Deze controle op woonbaarheid, veiligheid en hygiëne resulteert in een afzonderlijk verslag. Alle verslagen worden gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de instelling karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de instelling
- proces: initiatieven die een instelling neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de instelling met haar leerlingen of cursisten bereikt.

Meer info over het CIPPO-referentiekader vindt u op www.onderwijsinspectie.be.

De doorlichting bestaat uit drie fases: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en de verslaggeving.

Tijdens het vooronderzoek selecteert de onderwijsinspectie de onderwijsdoelstellingen en de procesindicatoren of -variabelen die het inspectieteam onderzoekt tijdens het doorlichtingsbezoek.

Tijdens het doorlichtingsbezoek verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

Het resultaat van de doorlichting is het doorlichtingsverslag.

Het doorlichtingsverslag vangt aan met een voor het brede publiek toegankelijke samenvatting. Het vervolgt met een beschrijving van de doorlichtingsfocus.

Tijdens een doorlichting zoeken de onderwijsinspecteurs een antwoord op drie onderzoeksvragen:

- In welke mate voldoet de instelling aan de onderwijsdoelstellingen? (het erkenningsonderzoek)
- In welke mate onderzoekt en bewaakt de instelling op een systematische manier de kwaliteit van de processen zodat deze bijdragen tot het bereiken/nastreven van de onderwijsdoelstellingen? (het kwaliteitsonderzoek)
- Is er in de instelling een algemeen beleid dat het mogelijk maakt om zelfstandig tekorten weg te werken? (het onderzoek 'algemeen beleid')

In drie hoofdstukken geeft de onderwijsinspectie een antwoord op deze vragen.

¹ Instelling: onderwijsinstelling of CLB (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 11°). Onderwijsinstelling: een pedagogisch geheel waar onderwijs georganiseerd wordt en waaraan een uniek instellingsnummer toegekend is (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 13°).

Om de kwaliteit van de processen in kaart te brengen gebruikt de onderwijsinspectie een kwaliteitswijzer. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de instelling bij haar activiteiten aandacht heeft voor

- doelgerichtheid: welke doelen stelt de instelling voorop?
- ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de instelling om efficiënt en doelgericht te werken?
- doeltreffendheid: worden de doelen bereikt en gaat de instelling dit na?
- ontwikkeling: heeft de instelling aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

Meer informatie over de kwaliteitswijzer vindt u eveneens op www.onderwijsinspectie.be.

Wat de instelling goed doet, wat de instelling kan verbeteren en wat de instelling moet verbeteren komt aan bod bij 'Sterktes en zwaktes van de instelling'.

Het doorlichtingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de instelling. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de instelling of van structuuronderdelen
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen als de instelling binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de instelling de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve verslag informeert de directeur van de instelling leerlingen, ouders en/of cursisten over de mogelijkheid tot inzage. De directeur van het centrum voor leerlingenbegeleiding informeert de centrumraad.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de instelling het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de instelling of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De instelling mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1. SAMENVATTING

De vrije basisschool Onze-Lieve-Vrouw **situeert** zich in Jezus-Eik, een gehucht van Overijse, in de nabijheid van de taalgrens. De school heeft twee vestigingsplaatsen met een diverse schoolcontext, maar profileert zich als één basisschool. De tweede vestigingsplaats bestaande uit kleuterklassen kenmerkt zich door haar kleinschaligheid en familiaal karakter.

De omgeving kent een groeiende Franstalige populatie en dit weerspiegelt zich ook in de leerlingenkenmerken. De vernieuwde invulling in het leiderschap heeft de voorbije jaren de schoolwerking positief beïnvloed. De school profileert zich als een laagdrempelige school met respect voor het Nederlandstalige karakter en de eigenheid van elk kind.

In het kleuter- en lager onderwijs richtte het **erkenningsonderzoek** zich naar de leergebieden **Nederlands, wiskundige initiatie en wiskunde**.

Het **kleuteronderwijs** kan bij deze doorlichting niet aantonen dat de ontwikkelings- en leerplandoelen voor de leergebieden **Nederlands en wiskundige initiatie** in voldoende mate worden nagestreefd. De school komt hiermee niet tegemoet aan de decretale verwachtingen. De voorgelegde planningsdocumenten staan niet garant voor een volledig en gradueel aanbod van de verschillende domeinen binnen de onderzochte leergebieden. De leerplannen zijn te weinig richtinggevend voor de klaspraktijk.

De verschillende vaardigheden en inzichten voor de leergebieden komen geïntegreerd aan bod via de thematische werking. De planningsdocumenten, het activiteitsaanbod en de observaties wijzen op een gevarieerd en evenwichtig onderwijsaanbod, maar dit komt in mindere mate tot uiting in de klas- en leeromgeving. De doelgerichte aandacht voor het hoekenaanbod en het materiaal, ter ondersteuning van de leerplanrealisatie, is minder herkenbaar.

Het **lager onderwijs** voldoet aan de erkenningsvoorwaarden voor de onderzochte leergebieden **Nederlands en wiskunde**. De school kan aantonen dat ze beide leerplannen realiseert en dat de leerlingen de eindtermen bereiken. Dit blijkt uit het onderwijsaanbod en uit de positieve resultaten van meerdere evaluatiegegevens.

Het leerplan vormt het referentiekader voor beide leergebieden en krijgt invulling door de gehanteerde onderwijsleerpakketten. Deze werkwijze biedt voldoende garantie voor een evenwichtig en gradueel onderwijsaanbod.

De aandacht voor het **taalvaardigheidsonderwijs** kan in beide niveaus doelgerichter en beter afgestemd worden op de specifieke doelgroep.

De ontwikkelingen en leerplangerichte bijstellingen binnen het leergebied **wiskunde** getuigen van een kritische reflectie over het onderwijsaanbod en de onderwijsaanpak.

Om te beoordelen of de school haar eigen **onderwijskwaliteit** in voldoende mate bewaakt, onderzocht de inspectie de leerbegeleiding en de evaluatiepraktijk.

Het aangeboden onderwijs getuigt van een aanpak zowel voor zwakkere als sterkere leerlingen. De **leerbegeleiding** vertrekt vanuit een goede beeldvorming van de leerlingen. Het digitaal volgsysteem biedt ruime mogelijkheden om de vorderingen en leerlinggegevens duidelijk in kaart te brengen. De vaststellingen dienen als basis voor verdere zorginterventies zowel door de klas- als zorgleerkrachten. De klemtoon ligt vooral op een remediërende hulpverlening. De leerbegeleiding kan nog aan kwaliteit winnen door de zorgvisie concreet vorm te geven.

De leerkrachten hanteren meerdere evaluatie-instrumenten om na te gaan of de leerlingen de vooropgestelde doelen bereiken en om het leer- en ontwikkelingsproces van de kinderen systematisch op te volgen. In het kleuteronderwijs gebeurt de **evaluatiepraktijk** via uitgebreide observaties aangevuld met genormeerde testen. Het

lager onderwijs baseert zich zowel op de methodegebonden en eigen toetsen, als op gestandaardiseerde testen. De volledige afstemming van de evaluatiepraktijk op de richtlijnen in de leerplannen gebeurt nog niet voor alle leergebieden. De school benut de evaluatiegegevens nog niet ten volle om te reflecteren over de kwaliteit van het onderwijs.

De sterke **beleidskracht**, de efficiënte ondersteuning vanuit de scholengemeenschap, het grote verantwoordelijkheidsgevoel, de reflecterende houding, de collegiale samenwerking, de vernieuwingsbereidheid en de positieve dynamiek van alle betrokkenen zijn sterke troeven op deze school. De doelgerichte en respectvolle wijze waarop de schoolleiding zijn team coacht en motiveert om een gezamenlijke gedragen visie te ontwikkelen en hiernaar te handelen, is lovenswaardig.

Er zijn voldoende aanwijzingen dat de school een krachtig, kritisch en toekomstgericht schoolbeleid ontwikkelt. Er is heel wat potentieel aanwezig in het kleuteronderwijs om de leerplannen verder te implementeren en effectief te realiseren. Deze vaststellingen vormen belangrijke argumenten voor de onderwijsinspectie om de tekorten in het kleuteronderwijs voor de leergebieden Nederlands en wiskundige initiatie niet mee te nemen in het eindadvies. De inspectie heeft er dan ook alle vertrouwen in dat de geformuleerde aanbevelingen op doeltreffende wijze zullen aangepakt worden.

De onderwijsinspectie besluit haar erkenningsonderzoek met een **gunstig advies** voor de hele basisschool.

De school verdient alle aanmoediging om op de ingeslagen weg verder te gaan.

2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting heeft de inspectie leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen geselecteerd voor onderzoek tijdens de doorlichtingsbezoeken.

2.1 Leergebieden in de focus

Kleuteronderwijs
Nederlands
wiskundige initiatie
Lager onderwijs
Nederlands
wiskunde

2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus

Onderwijs
Begeleiding
Leerbegeleiding
Evaluatie
Evaluatiepraktijk

3. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGS-VOORWAARDEN?

Het onderzoek naar het voldoen aan de erkenningsvoorwaarden levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op:

3.1 Kleuteronderwijs: Nederlands

Voldoet niet

Motivering

- De huidige planning en realisatie van het onderwijsaanbod bevatten te weinig indicaties dat de decretale **ontwikkelingsdoelen** voor de verschillende domeinen van het leergebied Nederlands in voldoende mate worden **nagestreefd**. Er fungeren te weinig afspraken om de volledigheid van het aanbod te bewaken, in relatie met de leerplan- en ontwikkelingsdoelen.
- De leerkrachten hanteren verschillende **referentiekaders**. Zowel de koepel eigen handleiding als een leidraad met groei- en leerlijnen, die aanrakingspunten hebben met de ontwikkelingsdoelen, zijn richtinggevend om het **onderwijsaanbod** voor het leergebied Nederlands invulling te geven. Het leerplan vormt tot nu toe amper het uitgangspunt voor de planning en de bewaking van het aanbod. Als voorbereiding op de huidige doorlichting is er een aanzet om de relatie tussen het aanbod en het leerplan te onderzoeken.
- Door de themawerking krijgen de verschillende taalvaardigheden en -inzichten een **geïntegreerde benadering**. Zowel de planningsdocumenten, de totaliteit van het activiteitenaanbod, de uitvoering in de klaspraktijk, als de observaties van talige competenties duiden in zekere mate op een **evenwicht** van de domeinen binnen dit leergebied. Deze werking bevordert eveneens de **horizontale samenhang** tussen de verschillende leergebieden.
- De gradueel opgebouwde observaties en de raadpleging van de groei- en leerlijnen bevorderen de **verticale samenhang**. De leerinhoudelijke afstemming over de verschillende kleutergroepen heen, in relatie met het leerplan, heeft zeker nog groeikansen. Afspraken maken over de **streefwoordenschat** bij de thema's vanuit functionaliteit en graduele opbouw, gebeurt nog niet.
- Bij de oudste kleuters is er aandacht voor de **schrijfmotoriek** onder meer door de toepassing van een programma voor de ontwikkeling van de schrijfvaardigheid.
- Hoewel een aantal kwaliteitsvolle initiatieven de taalontwikkeling van de kleuters bevorderen, blijft de afstemming van een doelgericht **taalvaardigheidsonderwijs** op de specifieke instroom, te beperkt.
- Een taalstimulerende **leeromgeving** waarbij het klasbeeld, het hoekenaanbod, functioneel en visueel materiaal de ontwikkeling van de verschillende taalvaardigheden ondersteunen, heeft nog wezenlijke groeikansen. De uitbreiding van het aanbod aan **leermiddelen** en ondersteunend materiaal om het leerplan kwaliteitsvol te realiseren en optimaal in te vullen, is hierbij aangewezen.
- De doelbewuste aandacht om kinderen kansen te geven tot exploreren, experimenteren en actief leren door handelen is prominenter aanwezig in de **tweede vestigingsplaats**.
- De **taalondersteuning** is uitgebouwd vanaf de jongste leeftijdsgroepen. De aanvullende lestijden in het kader van rand- en taalondersteuning worden volledig aangewend in het kleuteronderwijs in functie van de beginsituatie en de noden van de kleuters. De betrokkenheidsverhogende activiteiten en opgebouwde expertise worden in mindere mate doorgetrokken naar de klaswerking. Ook andere mogelijkheden van

klasinterne differentiatie worden nog niet ten volle benut als middel om de niveauverschillen tussen de kleuters doelgericht op te vangen.

- De leerkrachten volgen de taalontwikkeling van de kleuters systematisch op aan de hand van genormeerde testen en graduele observaties die geënt zijn op verschillende taalfacetten. De relatie met de ontwikkelings- en leerplandoelen is niet altijd duidelijk. De analyse van deze **evaluatiegegevens** leidt tot ondersteuning van het ontwikkelings- en leerproces van de kleuters.
- Individuele nascholingen, persoonlijke reflectie en de (in)formele overlegmomenten verhogen de **deskundigheid** en begunstigen het onderwijskundig handelen van de leerkrachten.
- De school is zich bewust van de groeimogelijkheden om haar onderwijsaanbod leerplangericht bij te sturen. De wijze waarop het onderwijsaanbod voor andere leergebieden wordt bewaakt, het volgsysteem en de evaluaties illustreren de zorg voor de verdere **kwaliteitsbewaking** van dit leergebied. Deze vaststellingen doen de onderwijsinspectie besluiten het tekort voor dit leergebied niet mee te nemen in het eindadvies.

3.2 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie

Voldoet niet

Motivering

- De huidige planning en realisatie van het onderwijsaanbod bevatten te weinig indicaties dat de decretale **ontwikkelingsdoelen** voor de verschillende domeinen van het leergebied wiskundige initiatie in voldoende mate worden **nagestreefd**. Er fungeren te weinig afspraken om de volledigheid van het aanbod te bewaken, in relatie met de leerplan- en ontwikkelingsdoelen.
- Net zoals bij het leergebied Nederlands vormen de handleiding van de eigen koepel, evenals een aantal groeilijnen doorgaans het referentiekader om het **onderwijsaanbod** te plannen en te bewaken. Vanuit de thema's en doorheen de verschillende ervaringssituaties en ontwikkelingsaspecten krijgen meerdere vaardigheden en inzichten voor het leergebied wiskundige initiatie een **geïntegreerde** benadering. Door de thematische werking in het kleuteronderwijs komen wiskundige activiteiten in samenhang met andere leergebieden aan bod.
- De aandacht voor een leerplangericht aanbod is groeiende, maar leerkrachtgebonden. Een doeltreffende planning en bewaking die garant staan voor een **volledige en graduele invulling** van de verschillende domeinen voor dit leergebied hebben duidelijke uitbreidingsmogelijkheden. Het bepalen van de leerinhouden in de verschillende leeftijdsgroepen en deze afstemmen op het ontwikkelingsniveau van de kleuter, gebeurt veeleer vanuit de eigen professionaliteit en minder op basis van de ontwikkelingslijnen uit de gehanteerde handleiding of van de leerplandoelen. De aandacht voor de **verticale samenhang** komt wel tot uiting in de gradueel opgebouwde begrippenlijst en observaties.
- Ook voor dit leergebied heeft de doelbewuste uitbouw van een **krachtige en leerrijke klasomgeving** waarbij de kleuters ervaringskansen krijgen tot wiskundig handelen, nog groeimogelijkheden. De uitbreiding van het aanbod aan **leermiddelen** en ondersteunend materiaal om het leerplan kwaliteitsvol te realiseren en optimaal in te vullen, is hierbij aangewezen.
- De leerkrachten **evalueren** de ontwikkeling van de kleuters voor wiskundige initiatie aan de hand van gradueel opgebouwde observaties en genormeerde testen. Deze gegevens vormen de basis voor een gerichte afstemming van het onderwijsaanbod op de noden van de kinderen.
- De school is zich bewust van de groeimogelijkheden om haar onderwijsaanbod leerplangericht bij te sturen. De wijze waarop het onderwijsaanbod voor andere leergebieden wordt bewaakt, het volgsysteem en de evaluaties illustreren de zorg voor

de verdere **kwaliteitsbewaking** van dit leergebied. Deze vaststellingen doen de onderwijsinspectie besluiten het tekort voor dit leergebied niet mee te nemen in het eindadvies.

3.3 Lager onderwijs: Nederlands

Voldoet

Motivering

- De school **realiseert** op een kwaliteitsvolle wijze de leerplandoelen rond kennis, inzicht, vaardigheden en attitudes die noodzakelijk zijn om de eindtermen voor het leergebied Nederlands te bereiken. Dit blijkt uit de voorgelegde resultaten, de planningsdocumenten van de leerkrachten, het onderwijsaanbod, de evaluaties en het leerlingenwerk.
- Onderwijsleerpakketten zijn richtinggevend voor de planning en de concretisering van het **onderwijsaanbod** met het **leerplan** als **referentiekader**. De gelijkgerichte toepassing heeft een gunstige invloed op de **verticale samenhang** in het onderwijsaanbod en op het **evenwicht** tussen de verschillende domeinen van dit leergebied. Aangestuurd vanuit de methode zijn in alle klassen functionele referentiekaders aanwezig.
- Doelgericht **taalvaardigheidsonderwijs** dat afgestemd is op de specifieke leerlingenpopulatie heeft nog een duidelijke groeimarge. De ruime aandacht voor spelling via de intensieve en uitgebreide inoefening van woordpakketten is opvallend. Leesbevorderende initiatieven, klasoverschrijdende activiteiten, interactieve werkvormen, de uitwerking van projecten, evenals de deelname aan culturele activiteiten bieden waardevolle kansen om de ontwikkeling van verschillende taalvaardigheden te ondersteunen, maar gebeuren in mindere mate vanuit een beleidsmatige aanpak.
- De **leerbegeleiding** binnen dit leergebied steunt op evaluatieresultaten, foutenanalyses en observaties. De verschillen tussen de leerlingen worden doorgaans opgevangen door de differentiatie- en remediërmogelijkheden uit de onderwijsleerpakketten en door eigen materiaal. Hierbij krijgen de leerkrachten systematisch ondersteuning vanuit het zorgteam, maar het accent ligt voornamelijk op momentane hulpverlening. Zowel de eerstelijns- als tweedelijnszorg gericht afstemmen op de noden van de specifieke doelgroep heeft zeker nog groeiomgankelijkheden.
- De **evaluatiepraktijk** wordt aangestuurd vanuit de onderwijsleerpakketten en aangevuld met eigen toetsen, met genormeerde testen vanuit het leerlingvolgstelsysteem voor spelling en technisch lezen en met koepel eigen eindproeven. De leerkrachten volgen de vorderingen op een brede en evenwichtige wijze op en brengen deze duidelijk in kaart. Deze valide en transparante gegevens steunen op leerplangerichte criteria en worden aangewend om het onderwijsleerproces op leerlingenniveau aan te sturen, maar minder om te reflecteren over de onderwijskwaliteit op schoolniveau.
- Hoewel enkele initiatieven en afspraken duiden op een procesgerichte **evaluatie** voor bepaalde taalcompetenties, wijzen de voorgelegde evaluaties, de registraties van de resultaten en de inhoud van de rapporten eerder op meting van kennis en minder op specifieke vaardigheden en attitudes.
- Het aanbod aan **leermiddelen** en ondersteunend materiaal om het leerplan kwaliteitsvol te realiseren en de leerbegeleiding van de leerlingen optimaal in te vullen, is minder aanwezig.

3.4 Lager onderwijs: wiskunde

Voldoet

Motivering

- De school **realiseert** op een kwaliteitsvolle wijze de leerplandoelen rond kennis, inzicht, vaardigheden en attitudes die noodzakelijk zijn om de eindtermen voor het leergebied wiskunde te bereiken. Dit blijkt uit de voorgelegde resultaten, de planningsdocumenten van de leerkrachten, het onderwijsaanbod, de evaluaties en het leerlingenwerk.
- Onderwijsleerpakketten zijn doorgaans richtinggevend voor de planning en de concretisering van het **onderwijsaanbod** en worden aangevuld met eigen materiaal. Het leerplan vormt het **referentiekader** om de volledigheid van het onderwijsaanbod binnen dit leergebied te bewaken en om de leerinhouden hierop af te stemmen.
- De toepassing van de onderwijsleerpakketten en een aantal formele afspraken begunstigen de **gradatie en de continuïteit** in het onderwijsaanbod en de bewaking van het harmonisch **evenwicht** tussen de verschillende domeinen van dit leergebied.
- Om de leer- en ontwikkelingskansen van de leerlingen te vergroten, neemt de school initiatieven binnen haar **onderwijsorganisatie** en splitst ze grote klasgroepen op voor wiskunde.
- De **begeleiding** binnen dit leergebied steunt op evaluatieresultaten, een leerlingvolgsysteem, foutenanalyses en observaties. De ontwikkelingsevolutie van de leerlingen wordt overzichtelijk in kaart gebracht op basis van de resultaten van de genormeerde testen uit het leerlingvolgsysteem. Ook de resultaten van de eigen toetsen dragen bij tot een juiste **beeldvorming**.
- De analyse van deze resultaten vormt de basis tot **differentiatie** op klas- en leerlingenniveau. De leerkrachten benutten gevarieerde werk- en instructievormen en onderwijsleermiddelen om de verschillen tussen leerlingen op te vangen. Zij krijgen systematisch ondersteuning van de interne zorgleerkrachten om leerlingen te begeleiden. De school neemt waardevolle initiatieven om een gericht aanbod te voorzien voor leerlingen met een leervoorsprong.
- In het **klasbeeld** is er ruime aandacht voor het visualiseren van wiskundige heuristieken en algoritmen. Deze worden functioneel aangewend ter ondersteuning van het leerproces.
- De **evaluatiepraktijk** binnen dit leergebied is valide en transparant. De leerkrachten gebruiken eigen toetsen en genormeerde testen om de vorderingen van de leerlingen evenwichtig en breed op te volgen. De evaluaties steunen op leerplangerichte criteria om het leerproces van de leerlingen te beoordelen en vormen een ondersteuning voor het leer- en onderwijsproces.
- De teamleden krijgen kansen om vanuit opgedane ervaringen nieuwe ontwikkelingen in het onderwijsaanbod mee vorm te geven. De efficiënte aanwending van de interne en externe **deskundigheid** verhoogt de kwaliteit van dit leergebied. De **rapportering** voor dit leergebied gebeurt cijfermatig en omvat verschillende domeinen. De toetsenmap verduidelijkt de gerealiseerde leerinhouden.
- De school verkent momenteel een onderwijsleerpakket dat aansluit bij hun verwachtingen en de noden van de leerlingen. De kritische reflecterende houding over het onderwijsaanbod en de onderwijsaanpak illustreert de doelgerichte aandacht voor de **kwaliteitsbewaking** van dit leergebied.

4. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of -variabelen levert het volgende op:

4.1 Begeleiding

4.1.1 Leerbegeleiding

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ondersteuning
- ontwikkeling.

Motivering

- De school beschikt over een uitgeschreven **visie** en een duidelijk stappenplan met afspraken, procedures en richtlijnen om haar beleid rond zorg uit te voeren.
- Het schoolbeleid neemt **organisatorische** maatregelen om de begeleiding van de leerlingen te optimaliseren. Eveneens kiest de school voor een doordachte inzet en taakverdeling van teamleden om de leerbegeleiding aan te sturen. De school wendt de aanvullende lestijden in het kader van rand- en taalondersteuning volledig aan in het **kleuteronderwijs** om taalzwakke en anderstalige kleuters, voornamelijk klasextern, te begeleiden. De inzetbaarheid van de interne zorgverleners sluit aan bij de vraaggestuurde noden door de leerkracht, maar wordt nog niet ten volle benut voor collegiale coaching en ondersteuning van de titularis. De **materiële** uitrusting voor een kwaliteitsvolle leerbegeleiding heeft nog uitbreidingsmogelijkheden.
- De leerkrachten hebben een goed zicht op de **beginsituatie** van de kinderen. Formele en informele overlegmomenten, overgangsgesprekken, observaties en gegevens uit het volgsysteem en individuele kinddossiers bieden hiervoor voldoende garantie.
- De **interventies** van de zorgleerkrachten zijn er in hoofdzaak op gericht om kort op de bal te spelen. Tijdens de remediërende, veelal cognitieve interventies, bieden zij voornamelijk opdrachten op maat of bijkomende instructie met aangepaste leermiddelen. De ondersteuning via preventieve maatregelen komen minder aan bod. Afhankelijk van de nood worden zowel groeps- als individuele begeleiding georganiseerd. Afspraken over de invulling en uitwerking van de eerste- en tweedelijnszorg zijn minder transparant.
- Het schoolteam heeft aandacht voor kinderen met **bijzondere behoeften**. Het contact met externe hulpverleners verloopt vlot. Het team levert eveneens waardevolle initiatieven om tegemoet te komen aan kinderen met meer mogelijkheden. Voor leerlingen met een taal- of leerstoornis past de school in overleg compenserende maatregelen toe.
- Via het oudercontact en het rapport krijgen de ouders op regelmatige wijze **informatie** over de vorderingen van hun kind. Bijkomende overlegmomenten bij probleemsituaties, formele en informele contacten bieden eveneens kansen om toelichting te geven.
- De school maakt gebruik van een baso-fiche om de overgang naar het secundair onderwijs en om de continuïteit in leerbegeleiding te bevorderen.
- De overschakeling naar een digitaal **leerlingvolgsysteem** richt zich op een duidelijke structuur en uniformiteit om efficiënte gegevens en vorderingen van de leerlingen overzichtelijk en evolutief in kaart te brengen. De wijze waarop de registratie van de gegevens gebeurt, begunstigt in grote mate een duidelijke beeldvorming van het kind. De mogelijkheden om het volgsysteem aan te wenden in functie van een handelingsgericht begeleidingstraject is nog in volle ontwikkeling.

- Hoewel het team beschikt over relevante gegevens die kunnen dienen als kwaliteitsindicator voor de begeleiding, worden deze nog niet gebruikt om de **effecten** van de initiatieven na te gaan en de begeleidingswijze bij te sturen.
- De school heeft aandacht voor de **deskundigheidsbevordering** inzake leerbegeleiding. Zowel de zorg- als klasleerkrachten krijgen voldoende kansen om zich te verdiepen in de specifieke aanpak van kinderen met leer- en ontwikkelingsstoornissen die deel uitmaken van de groep. De opgedane inzichten leiden tot de kwaliteitsverhoging van het onderwijsleerproces en de bijsturing van het onderwijskundig handelen van het team.

4.2 Evaluatie

4.2.1 Evaluatiepraktijk

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ondersteuning.

Motivering

- Het **evaluatiebeleid** focust zich overwegend op organisatorische afspraken en in mindere mate op inhoudelijke criteria die in relatie staan met de richtlijnen in het leerplan.
- De evaluatiepraktijk in het **kleuteronderwijs** richt zich op de evolutie van verscheidene ontwikkelingscomponenten. De evaluatie krijgt vorm en inhoud door doelgerichte en graduele observaties en door genormeerde taal- en schoolrijpheidstesten. Deze evaluatiegegevens vormen de basis om de kleuters in hun ontwikkelingsproces te ondersteunen.
- In het **lager onderwijs** steunt de evaluatiepraktijk voor een aantal leergebieden op de gehanteerde onderwijsleerpakketten, op eigen toetsen en genormeerde testen uit het leerlingvolgsysteem en extern evaluatiemateriaal. Deze resultaten leiden vooral tot remediërende bijsturingen en minder tot klasinterne preventieve differentiatie in het aanbod en het onderwijsleerproces.
- De school gebruikt meerdere en valide **evaluatie-instrumenten** om de ontwikkelings- en leervorderingen van de leerlingen voor de leergebieden Nederlands en wiskunde systematisch op te volgen. Er zijn evenwel nog groeimogelijkheden om leerplangerichte criteria te hanteren voor de observatie en evaluatie van bepaalde vaardigheden en attitudes. De voorgelegde evaluatie-instrumenten duiden veeleer op meting van kennis. De evaluaties van de **leergebiedoverschrijdende eindtermen** staan te weinig in relatie met de eindtermen. Hoewel de school de ICT-vaardigheden nastreeft, ontbreekt iedere vorm van evaluatie en rapportering.
- De resultaten die de leerlingen behalen voor Nederlands en wiskunde zijn doorslaggevend voor de **erkenning** van het getuigschrift basisonderwijs. De verslagen van de klassenraad bevatten geen informatie over de leerresultaten van andere leergebieden.
- De evaluatiepraktijk is maar gedeeltelijk afgestemd op het leerlingenprofiel. Enerzijds past de school sticordimaatregelen toe bij de evaluatie van leerlingen met specifieke noden. Anderzijds komt **gedifferentieerde evaluatie** bij leerlingen met leerproblemen of leervoorsprong weinig aan bod.
- De leerlingenresultaten van de koepeligen testen vormen nog geen aanleiding om de **effecten** van het onderwijsaanbod en de onderwijsaanpak op klas- en schoolniveau te onderzoeken. De school beschikt ook over te weinig resultaatgegevens van het vervolgonderwijs om deze aan te wenden in functie van haar interne kwaliteitszorg.

5. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op:

- Binnen de school heerst een open en participatieve cultuur. De directeur is voor iedereen bereikbaar en stuurt de werking op een constructieve manier aan. Het sterk gedreven **leiderschap** en de lovenswaardige inzet dragen bij tot de realisatie van kwaliteitsvol onderwijs.
- Bovendien creëert de directeur een leer- en werkomgeving die het **welbevinden** en het **engagement** van alle participanten verhoogt. Hij heeft op een systematische en (in)formele wijze aandacht om het **functioneren** van de teamleden te beoordelen, op te volgen en te begeleiden.
- De schoolleiding beschikt over een grote **deskundigheid** om zijn verantwoordelijkheid zelfstandig op te nemen en gerichte druk uit te oefenen. De ondersteuning door de scholengemeenschap bevordert de schooleigen werking. Het grote verantwoordelijkheidsgevoel ten aanzien van het schoolbestuur verhoogt de werkdruk.
- Onderwijsvernieuwingen worden op een planmatige wijze binnen een participatief klimaat aangepakt vanuit een **visie** om 'samen school te maken'. De collegiale verbondenheid en de positieve ontwikkelingsdynamiek hebben een grote teambetrokkenheid en een gezamenlijke groei tot gevolg.
- De school profileert zich als een laagdrempelige school. **Ouders** worden betrokken bij het schoolgebeuren. Deze samenwerking heeft een positieve invloed op de hele schoolwerking.
- Het bestaan van de wijksschool in de **tweede vestigingsplaats** betekent een meerwaarde voor de school omwille van de sterke doelgerichte aanpak afgestemd op de specifieke input- en contextkenmerken.
- Een schoolspecifiek **talenbeleid** is in ontwikkeling. De verdere uitwerking van taalstimulerende initiatieven in relatie met de schoolpopulatie heeft nog groei mogelijkheden. Het gebruik van Standaardnederlands als instructietaal en bij de communicatie met de leerlingen is kwalitatief. Hoewel het schoolteam een duidelijke visie heeft op taalsensibilisering en -initiatie, belemmeren een aantal aspecten de concrete uitwerking van een beleid rond vreemdetalenonderwijs.
- De school beschikt over efficiënte interne communicatie- en overlegkanalen. Personeelsvergaderingen, formele en informele overlegmomenten en werkgroepen verlopen doelgericht en leiden tot een participatieve **besluitvorming**.
- De school neemt initiatieven om op een gestructureerde manier de eigen kwaliteit te bewaken. Zij brengt een aantal interne en externe outputgegevens in kaart. De **interne kwaliteitszorg** kan aan waarde winnen door de gegevens verder aan te wenden om de eigen schoolwerking te evalueren en eventueel bij te sturen.
- Hoewel het kleuteronderwijs bij deze doorlichting niet kan aantonen dat de leerplan- en ontwikkelingsdoelen voor de leergebieden Nederlands en wiskundige initiatie in voldoende mate worden nagestreefd, **delibereert** de inspectie dit tekort voor het erkenningsonderzoek. Meerdere aspecten kenmerken de sterke beleidskracht. Ook de leerplangerichte aanpak binnen andere leergebieden illustreren de grote ontwikkelingsdynamiek bij alle teamleden en betekent een hefboom om de nodige bijstellingen efficiënt uit te voeren.

6. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- De geïntegreerde benadering van kennis, vaardigheden, inzichten en attitudes voor de leergebieden Nederlands en wiskundige initiatie in het kleuteronderwijs.
- Het evenwichtig en gradueel onderwijsaanbod voor de leergebieden Nederlands en wiskunde in het lager onderwijs.
- De leerplangerichte bijsturingen en ontwikkelingen binnen het onderwijsaanbod wiskunde in het lager onderwijs.
- De valide en transparante evaluatiepraktijk binnen het leergebied Nederlands en wiskunde in het kleuter- en lager onderwijs.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- De ontwikkelingen binnen het volgsysteem om de beginsituatie, het leer- en ontwikkelingsproces en de ondersteuning van de leerlingen in kaart te brengen.

Wat betreft het algemeen beleid:

- De collegiale verbondenheid, de gezamenlijke betrokkenheid, de grote inzet van het hele schoolteam en het sterk gedreven leiderschap.
- De transparante communicatie, de doeltreffende overlegcultuur en participatieve besluitvorming.
- De vernieuwingsbereidheid en de ontwikkelingsdynamiek om de eigen onderwijspraktijk systematisch bij te sturen.
- De doelbewuste onderwijsaanpak, onderwijsorganisatie en begeleidingsstijl in functie van de specifieke context in de tweede vestigingsplaats.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- Een doeltreffende planning die garant staat voor een volledige en graduele invulling van de verschillende domeinen binnen de leergebieden Nederlands en wiskundige initiatie in het kleuteronderwijs.
- Een krachtige klas- en leeromgeving om de leerplanrealisatie voor het leergebied Nederlands en wiskundige initiatie te ondersteunen in het kleuteronderwijs.
- Doelgericht taalvaardigheidsonderwijs dat afgestemd is op de specifieke leerlingenpopulatie.
- De uitbreiding aan leermiddelen om de leerplannen kwaliteitsvol te realiseren.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- De verdere uitwerking van een handelingsgerichte aanpak binnen de leerbegeleiding.
- Een brede evaluatiepraktijk in relatie met de vooropgestelde leerplandoelen rond kennis, vaardigheden, inzichten en attitudes.

Wat betreft het algemeen beleid:

- De aanwending van de outputgegevens in functie van de kwaliteitsbewaking.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- Nihil

7. ADVIES

In uitvoering van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning

GUNSTIG

voor kleuteronderwijs en lager onderwijs.

8. REGELING VOOR HET VERVOLG

Nihil

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Leen Willems

Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling:

Voor kennisname
Het bestuur of zijn gemandateerde

Naam: